

Arviomuistiot päästökauppadirektiivin toimeenpanosta (kiinteät laitokset, merenkulku ja lentoliikenne)

Johdanto

Euroopan komissio antoi 14 päivänä heinäkuuta 2021 niin kutsutun 55-valmiuspaketin, jonka ehdotuksilla toimeenpannaan EU:n ilmastolailla asetetut velvoitteet vähentää EU:n nettokasvihuonekaasupäästöjä vähintään 55 %:lla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä sekä saavuttaa ilmastoneutraalius EU-tasolla vuoteen 2050 mennessä. Osana 55-valmiuspakettia komissio antoi direktiiviehdotuksen EU:n päästökauppadirektiivin muuttamiseksi (COM (2021) 551 final) ja direktiiviehdotuksen päästökauppadirektiivin muuttamisesta lentoliikenteen osalta (COM (2021) 552 final).

Direktiivien päivitysten myötä pyritään vastaamaan kiristyneisiin päästövähennystavoitteisiin sekä laajentamaan päästökaupan vaikuttavuutta uusille toimialoille. Arviomuistioden tarkoituksena on kuvata niin sanottua yleistä päästökauppaa eli kiinteitä laitoksia, merenkulkua ja lentoliikennettä koskevat vaatimukset ja arviot vaikutuksista sekä direktiivin mahdollistamat kansalliset toteuttamisvaihtoehdot. Kiinteitä laitoksia, merenkulkua sekä lentoliikennettä koskevat direktiivimuutokset tulee toimeenpanna 31.12.2023 mennessä.

Tausta

EU:n yleisen päästökaupan piiriin kuuluvat tällä hetkellä suuret teollisuus- ja energiantuotantolaitokset sekä Euroopan talousalueen sisäinen lentoliikenne. Päästökauppa on keskeisin unionitason politiikkatoimi päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Muutetussa direktiivissä yleisen päästökaupan päästövähennystavoitetta kiristetään nykyisestä 43 %:sta 62 %:iin vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Soveltamisalaa laajennetaan sisällyttämällä järjestelmään meriliikenteen päästöt sekä jätteenpolttolaitosten tulee ryhtyä tarkkailemaan ja raportoimaan päästöjään. Päästökauppaan tullaan sisällyttämään jatkossa myös direktiivissä luetelluilla toimialoilla toimivat päästöttömät laitokset sekä pienet vedyn tuotantolaitokset. Lisäksi muutoksia ehdotetaan päästöoikeuksien ilmaisjakoon, biomassalaitosten soveltamisalaan sisällyttämiseen sekä muita muutoksia. Lentoliikenteen päästökaupan ilmastovaikuttavuutta tehostetaan päästöoikeuksien ilmaisjaon asteittaisen alasajon sekä lineaarisen päästövähennyskertoimen kiristymisen myötä. Lisäksi lentoliikenteen päästökauppaan

sisällytetään uusiutuvien lentopolttoaineiden käytön tukimekanismi.

Kansallisesti päästökaupasta säädetään päästökauppalaissa (311/2011) ja laissa lentoliikenteen päästökaupasta (34/2010). Direktiivien toimeenpano edellyttää muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Päästökauppadirektiivien toimeenpanon yhteydessä on tarkoitus kumota voimassa olevat lait ja säätää uusi päästökauppalaki, johon sisällytettäisiin uudet vaatimukset kokonaisuudessaan.

Tavoitteet

Arviomuistioiden tavoitteena on kuvata direktiivin muutokset, mahdolliset vaihtoehdot toimeenpanolle sekä näiden vaikutukset. Lausuntokierroksella pyritään osallistamaan sidosryhmiä kansalliseen valmisteluun sekä keräämään tietopohjaa varsinaisen hallituksen esityksen valmistelua varten.

Vastausohjeet vastaanottajille

Antaakseen lausunnon vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Lausunto pyydetään toimittamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa lausuntonsa.

Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet - > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan myös toimittaa sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.tem@gov.fi. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/30314/2022.

VAHVA-ministeriöitä pyydetään ensisijaisesti antamaan lausunto lausuntopalvelu.fi:n kautta. Tämän lisäksi lausunto (vastaus) viedään VAHVAAan.

Aikataulu

Lausuntoja pyydetään 30.4.2023 mennessä.

Valmistelijat

Kiinteät laitokset ja yleinen päästökauppa:
Erityisasiantuntija Anna-Maija Sinnemaa

Työ- ja elinkeinoministeriö
+358 295 047 303
anna-maija.sinnemaa@gov.fi

Merenkulku:
Neuvotteleva virkamies Niina Honkasalo
Liikenne- ja viestintäministeriö
+358 295 342 027
niina.honkasalo@gov.fi

Lentoliikenne:
Hallitusneuvos Janne Mänttari
Liikenne- ja viestintäministeriö
+358 295 342 569
janne.manttari@gov.fi

Lainsäädännön valmistelu:
Erityisasiantuntija Eleonoora Eilittä
Työ- ja elinkeinoministeriö
+358 295 047 235
eleonoora.eilitta@gov.fi

Linkit

<https://hankeikkuna.vnv.fi/app#/lainsaadanto/97473/kuvaukset> - Hankeikkuna

Liitteet:

[Arviomuistio_laitosten päästökauppa.pdf](#)

[Meriliikenne_ETS_21032023.pdf](#)

[Saari-poikkeuksen tarkastelu_13.3.2023.pptx](#)

[Arviomuistio lentoliikenne ETS_20032023.pdf](#)

Jakelu:

Ab Lillgaard
Akava
Bioenergia ry
Eckerö Line Ab Oy
Eckerö Line Ab Oy
Elinkeinoelämän keskusliitto
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Finavia Oyj

Finnair Oyj
Finnlines Oyj
Finnlines Oyj
Huoltovarmuuskeskus
Ilmastopaneeli
Kemianteollisuus ry
Keskuskauppakamari
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Maa- ja metsätalousministeriö
Meriteollisuus ry
Metsäteollisuus ry
Oikeusministeriö
SAK
Sitra
STTK
Suomen Laivameklarit r.y.
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen Sähkökäyttäjät ry
Suomen Varustamot Ry
Suomen yrittäjät ry
Tallink Silja Oy
Tallink Silja Oy
Teknologiateollisuus ry
Traficom
Tukes/Finas-akreditointipalvelu
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
Valtiovarainministeriö
Wasaline Nlc Ferry Ab Oy
Viking Line Abp
Viking Line Abp
Väylävirasto
Ympäristöministeriö
Österbottens förbund – Pohjanmaan liitto

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Huttunen Riku
Työ- ja elinkeinoministeriö

Eilittä Eleonoora
Työ- ja elinkeinoministeriö